

Sygn.akt III AUa 556/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2013 r. w B.

sprawy ze skargi E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 22 grudnia 2011 r. sygn. akt III U 861/11

na skutek apelacji wnioskodawczyni E. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt III U 33/13

oddala apelację.

Sygn. akt III A Ua 556/13

UZASADNIENIE

E. S. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 22 grudnia 2011 r. wydanym w sprawie sygn. akt III U 861/11. Jako podstawę wznowienia wskazała art. 401¹ k.p.c. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22 listopada 2012 r. pod pozycją 1285, mocą którego Trybunał Konstytucyjny stwierdził niekonstytucyjność art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Skarżąca domagała się, aby w wyniku wznowienia dokonać zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego poprzez zobowiązanie ZUS do wypłaty zaległej, niesłusznie wstrzymanej emerytury wraz z odsetkami za okres od 1 października 2011 r.

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. (k.19) wniósł o odrzucenie skargi, a na wypadek nie uwzględnienia tego wniosku wniósł o jej oddalenie. Z uzasadnienia stanowiska organu rentowego wynika, iż wznowił on już skarżącej prawo do wypłaty emerytury od dnia 12 września 2012 r. od dnia 1 września 2012 r. w związku z rozwiązaniem przez nią stosunku pracy. Na rozprawie organ rentowy podniósł dodatkowo, iż wyrok TK nie dotyczy sytuacji prawnej wnioskodawczyni, która nabyła prawo do emerytury od dnia 1 maja 2007 r.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce (k. 27) oddalił skargę. U podstaw tego wyroku legły następujące ustalenia faktyczne: E. S. od 1 marca 1985 r. zatrudniona była w Zespole (...) w P. na stanowisku nauczyciela. Decyzją z dnia 12 czerwca 2007 r. ZUS przyznał jej prawo do emerytury od dnia 1 maja 2007 r. , zawieszając jednocześnie jej wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy. Z dniem 8 stycznia 2009 r. art. 37 ust 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowych uchylił przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nakazującego rozwiązanie stosunku pracy emerytowi w celu uzyskania wypłaty emerytury. Jednakże z dniem 1 stycznia 2011 r. w życie wszedł art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS , który ponownie nakazywał zawieszenia wypłaty emerytury bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu kontynuowanego zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Na podstawie tego przepisu decyzją z dnia 12 października 2011 r. ZUS wstrzymał wnioskodawczyni prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 r. Jej odwołanie od tej decyzji oddalił Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie III U 861/11.

Sąd Okręgowy wskazał, iż stosowanie do art. 401¹ k.p.c. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją stanowi podstawę wznowienia postępowania. Jednakże zdaniem Sądu Okręgowego

wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowany w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r., na który powołuje się skarżąca nie może stanowić wznowienia postępowania w jej sprawie. Trybunał stwierdził wprawdzie , iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – jednakże wyrok ten ma zastosowanie do osób , które nabyły prawo do emerytury w okresie między 08.01.2009 r. a 31.12.2010 r. , a skarżąca do kręgu tych osób się nie zalicza.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na zasadzie na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. skargę oddalił.

E. S. wywiodła apelację od tego wyroku zarzucając Sądowi pierwszej instancji obrazę prawa materialnego tj. art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2011 r. polegającą na błędnej wykładni, poprzez przyjęcie, iż wyrok ten nie znajduje zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawczyni .

Wskazując na powyższe apelacja wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wznowienie wypłaty emerytury od dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje .

Apelacja podlegała oddaleniu

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd Okręgowy wymagają uzupełnienia i uporządkowania, choć w istocie stan faktyczny nie wydaje się być w sprawie w ogóle sporny. Bezspornym w sprawie było, iż E. S. od 1 marca 1985 r. zatrudniona była w Zespole (...) w P. w wymiarze pełnego etatu na stanowisku nauczyciela (wcześniej w wymiarze 1/2 etatu), a decyzją z dnia 12 czerwca 2007 r. nabyła prawo do emerytury od dnia 1 maja 2007 r. (k. 36-37, 43 a.r.). Jednocześnie wypłatę tego świadczenia zawieszono z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy.

Mimo czasowej rezygnacji przez ustawodawcę z warunku rozwiązania stosunku pracy jako warunku wypłaty świadczenia organ rentowy decyzją z dnia 22 maja 2009 r. zawiesił wnioskodawczyni wypłatę świadczenia z uwagi

na osiągnięcie przez nią przychodu przekraczającego 130% przeciętnego wynagrodzenia (k. 74 a.r.). W świetle akt rentowych decyzją z dnia 14 września 2010 r. organ rentowy wznowił odwołującej się wypłatę emerytury od dnia 1 października 2010 r. w związku ukończeniem przez nią 60 roku życia tj. (k.119).

Kolejną decyzją z dnia 12 października 2012 r. (k.159 a.r.) wstrzymano skarżącej wypłatę emerytury na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z kontynuowaniem zatrudnienia u pracodawcy na rzecz którego praca była wykonywana przed dniem nabycia prawa do emerytury. Odwołanie od tej decyzji Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił 22 grudnia 2011 r. w sprawie III U 861/11 (k. 11 akt III U 861/11) i tego to wyroku w istocie dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Decyzją z dnia 12 września 2012 r. organ rentowy wznowił wypłatę emerytury wnioskodawczyni od dnia 1 września 2012 r. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy wnioskodawczyni.

Odnosząc powyższe ustalenia faktyczne do przepisów prawa materialnego z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowanego w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. nie można podzielić trafności zarzutu podniesionego w apelacji.

Jak wiadomo wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dla przypomnienia wyjaśnić wypada, iż przedmiotowa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010, Nr 257 poz. 1726) w swoim art. 6 dokonała zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych między innymi właśnie poprzez dodanie art. 103a. zgodnie z którym - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Skutki zakresowej niekonstytucyjności przedmiotowego art. 28 są takie, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił on moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r. lub przed 8 stycznia 2009 r.

Bezspornym zaś jest, iż wnioskodawczyni w świetle powyższych ustaleń faktycznych nie należy do kręgu osób, które prawo do emerytury nabyły w przedziale czasowym od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. kiedy to nie było obowiązkiem rozwiązywania stosunku pracy. Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 12 czerwca 2007 r. od dnia 1 maja 2007 r. (k. 36-37, 43 a.r.). Jednocześnie wypłatę tego świadczenia zawieszono z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy.

Nabycie przez nią prawa do emerytury miało zatem niewątpliwe miejsce w stanie prawnym, w którym istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez osobę pozostającą w zatrudnieniu, która ubiegała się o świadczenia emerytalne. Stosownie bowiem do obowiązującego w okresie od 1 lipca 2000 r. do 07 stycznia 2009 r. przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity

Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z zm.) - prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Argumenty zatem Trybunału Konstytucyjnego przytoczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. , które zadecydowały o stwierdzeniu zakresowej niekonstytucyjności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie przystają do sytuacji prawnej i faktycznej wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie, bowiem przechodząc na emeryturę od dnia 1 maja 2007 r. była świadoma tego, że emerytura jej przyznana zostanie zawieszona, jeżeli nie rozwiąże stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, co zresztą uczyniono już w decyzji przyznającej to świadczenie.

W tej sytuacji zapadły w dniu 13 listopada 2012 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego (K 2/12 OTK-A 2012/10/121) opublikowany w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1285 z dnia 22 listopada 2012 r. - nie ma zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawczynie, a w szczególności nie stanowi on wystarczającej podstawy w rozumieniu 401⁽¹⁾ k.p.c. do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 22 grudnia 2011 r. wydanym w sprawie III U 861/11 (k.10).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. apelację oddalił .